

Behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2002/03:135 Behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration jämte en motion som väckts med anledning av propositionen.

Den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration, som bygger på en överenskommelse mellan den socialdemokratiska regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, utgör ett komplement till personuppgiftslagens (1998:204) bestämmelser om skydd för den personliga integriteten vid behandling av personuppgifter.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 december 2003 då socialförsäkringsregisterlagen (1997:934) föreslås upphöra att gälla.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker motionens yrkande om att medge direktåtkomst till personuppgifter i socialförsäkringsdatabasen för Svenska kyrkans försäkringsförening.

I ärendet finns två reservationer och ett särskilt yttrande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Utskottets överväganden.....	4
Behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration.....	4
Reservationer.....	8
1. Behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration (m).....	8
2. Behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration (c).....	8
Särskilt yttrande.....	10
Behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration (m, c)	10
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	11
Propositionen.....	11
Följdmotion.....	11
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	12

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration. Därmed bifaller riksdagen proposition 2002/03:135 och avslår motion 2003/04:Sf1.

Reservation 1 (m)

Reservation 2 (c)

Stockholm den 21 oktober 2003

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Tomas Eneroth

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tomas Eneroth (s), Sven Brus (kd), Ronny Olander (s), Anita Jönsson (s), Mona Berglund Nilsson (s), Kalle Larsson (v), Mariann Ytterberg (s), Anita Sidén (m), Lennart Klockare (s), Linnéa Darell (fp), Birgitta Carlsson (c), Kerstin Kristiansson Karlstedt (s), Anna Lilliehöök (m), Göte Wahlström (s), Mona Jönsson (mp), Magdalena Andersson (m) och Solveig Hellquist (fp).

Utskottets överväganden

Behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till lag om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration. Riksdagen bör vidare avslå motionsyrkandet om direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen för Svenska kyrkans försäkringsförening. Jämför reservationerna 1 (m) och 2 (c).

Propositionen

I propositionen lämnas förslag till en ny lag om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration, som skall tillämpas vid behandling av personuppgifter hos Riksförsäkringsverket (RFV), de allmänna försäkringskassorna eller Premiepensionsmyndigheten. Lagen gäller dock endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifter ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av uppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier. Bestämmelserna skall i vissa fall även gälla uppgifter om avlidna personer.

I lagen anges ändamål för behandling av personuppgifter. Ändamålen delas in i primära respektive sekundära ändamål. De primära ändamålen avser behandling av personuppgifter för att tillgodose de behov som finns inom socialförsäkringens administration, t.ex. vid ärendehandläggning. De sekundära ändamålen avser behandling av personuppgifter för tillhandahållande av information utanför socialförsäkringens administration.

I den nya lagen regleras behandling av sådana känsliga personuppgifter som avses i 13 § personuppgiftslagen (1998:204), PUL, t.ex. ras, etniskt ursprung och politiska åsikter samt hälsa eller sexualliv, respektive uppgifter om lagöverträdelse m.m. som avses i 21 § PUL. Sådana känsliga personuppgifter får enligt förslaget behandlas i vissa särskilt angivna fall.

I socialförsäkringsdatabasen, varmed menas den samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt inom socialförsäkringens administration, får sådana känsliga personuppgifter behandlas endast i begränsad utsträckning. Behörighet för åtkomst till socialförsäkringsdatabasen skall endast ges genom en särskild handling och skall alltid begränsas till den åtkomst till uppgifter som behövs för den enskildes fullgörande av sina arbetsuppgifter.

I propositionen föreslås vidare regler för direktåtkomst till uppgifter i socialförsäkringsdatabasen samt utlämnande av sådana uppgifter på medium för automatiserad behandling.

Direktåtkomst får enligt förslaget endast förekomma i den utsträckning som anges i lag eller förordning. Försäkringskassorna, RFV och PPM får ha direktåtkomst till uppgifter i socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för verksamhet enligt de primära eller sekundära ändamålen. Dessutom får Statens pensionsverk (SPV) och det för kommunerna och landstingen gemensamma organet för administration av personalpensioner (KPA Pension AB) ha direktåtkomst till uppgifter i socialförsäkringsdatabasen för samordning av tjänstepensioner samt, såvitt gäller SPV, för handläggning av ärenden i vilka reglerna om statens tjänstegrupplivförsäkring skall tillämpas. Även Centrala studiestödsnämnden och arbetslöshetskassorna skall få ha viss direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen.

När det gäller utlämnande av personuppgifter i socialförsäkringsdatabasen på medium för automatiserad behandling föreslås att personuppgifter om en enskild fysisk person som får lämnas ut till honom eller henne alltid skall få lämnas ut på medium för automatiserad behandling till denne själv. Vidare skall personuppgifter få lämnas ut på sådant medium till myndigheter eller enskilda om det sker i enlighet med de sekundära ändamålen. Därtill öppnas möjligheter till utlämnande på sådant medium för sammanställning av gemensam pensionsinformation, via den s.k. Pensionsportalen, och till organ som bedriver försäkringsrörelse, om uppgifterna behövs för skadereglering.

Känsliga personuppgifter eller uppgifter om lagöverträdelse m.m. skall inte få användas som sökbegrepp vid sökning i socialförsäkringsdatabasen. Personuppgifter som rör hälsa skall dock få användas som urvalskriterium vid sammanställningar om regeringen har meddelat föreskrifter om det.

I propositionen lämnas även förslag om överföring av uppgifter till tredje land, information, rättelse och skadestånd, gallring m.m.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 december 2003, då enligt förslaget socialförsäkringsregisterlagen (1997:934) skall upphöra att gälla.

Motionen

Birgitta Carlsson m.fl. (c, m, fp) begär i motion 2003/04:Sf1 att riksdagen beslutar om att Svenska kyrkans försäkringsförening skall få direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen. Motionärerna anför följande. Med anledning av kyrkans skiljande från staten bildades under 1999 Svenska kyrkans försäkringsförening, som är en försäkringsförening enligt lagen om understödsföreningar. Föreningen administrerar både äldre pensionsavtal och nu gällande pensionsavtal, vilket innebär att man på samma sätt som SPV och KPA Pension AB har behov av direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen. Inte minst för de enskilda är det av stor betydelse att erhålla korrekta förmåner enligt ingångna kollektivavtal. Eftersom försäkringsföreningen anlitat

SPV för att administrera pensionerna i fråga är direktåtkomst av informationen viktig och naturlig för både SPV och föreningen. Någon skillnad bör inte göras mellan de båda organen.

Utskottets ställningstagande

Av propositionen framgår att Svenska Kommunförbundet och Landstingsförbundet i samband med remissbehandlingen av departementspromemorian En ny lag om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration (Ds 2002:60) framhöll att administrationen av tjänstepensionsförmåner utförs antingen av respektive kommun/landsting eller av en administratör som kommunen/landstinget slutit avtal med. Förbunden föreslog att direktåtkomst för samordning av bruttopension skulle medges såväl de kommuner eller landsting som själva administrerar tjänstepensionsförmåner som de organ som på avtalsrättslig grund administrerar tjänstepensionsförmåner. Som redovisats ovan föreslås i propositionen att SPV och KPA Pension AB – i princip på samma sätt som i dag – skall medges direktåtkomst till personuppgifter i socialförsäkringsdatabasen. Enligt vad som anges i propositionen finns det emellertid i nuläget inte någon anledning att medge direktåtkomst för exempelvis kommuner eller andra utbetalare av tjänstepension.

I likhet med vad som framhålls i propositionen anser utskottet att det finns starka skäl att vara återhållsam med att tillåta myndigheter eller andra utanför socialförsäkringens administration att ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen. Direktåtkomst innebär att någon sekretessprövning inte sker vid varje enskilt fall av utlämnande av uppgifter. Utlämnande på medium för automatiserad behandling innebär däremot att en prövning i varje enskilt fall skall ske av om uppgifterna kan lämnas ut eller om sekretessregler utgör hinder för utlämnande. Med hänsyn härtill och till omfattningen av de integritetskänsliga personuppgifter som kommer att finnas i socialförsäkringsdatabasen anser utskottet att det finns all anledning att så långt som möjligt begränsa möjligheterna till direktåtkomst. Det förhållandet att SPV och KPA Pension AB enligt förslaget kommer att få direktåtkomst till uppgifterna i socialförsäkringsdatabasen kan enligt utskottet inte tas till intäkt för att medge sådan åtkomst för andra organ utanför socialförsäkringens administration. Skälet är bl.a. att det inom RFV pågår ett omfattande arbete med att bygga ut ett system för utlämnande av uppgifter på medium för automatiserad behandling så att direktåtkomst helt kan ersättas av detta system. Den direktåtkomst som föreslås för SPV och KPA Pension AB måste därför ses som en övergångslösning i avvaktan på att detta system skyndsamt färdigställs. Utskottet befarar dessutom att om t.ex. Svenska kyrkans försäkringsförening medges direktåtkomst till personuppgifter i socialförsäkringsdatabasen skulle det kunna leda till att motsvarande krav reses även från andra organ som hanterar bruttosamordnade tjänstepensioner. Det finns enligt utskottet anledning att anta att hantering av bruttosamordnade tjänstepensioner utan större problem kan skötas genom att den som behöver informationen får ut uppgifterna på

medium för automatiserad behandling. Sådana uppgifter som användaren fått ut på sådant medium kan han eller hon själv bearbeta. Direktåtkomst däremot innebär en begränsning såtillvida att den som på detta sätt fått tillgång till uppgifterna inte själv kan bearbeta dem eller på annat sätt påverka innehållet. Med det anförda tillstyrker utskottet lagförslaget och avstyrker motion 2003/04:Sf1.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer.

1. Behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration (m)

av Anita Sidén (m), Anna Lilliehöök (m) och Magdalena Andersson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration samt tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation nr 1. Därmed bifaller riksdagen proposition 2002/03:135 och bifaller delvis motion 2003/04:Sf1.

Ställningstagande

Av integritetsskäl anser vi att inte något organ utanför socialförsäkringens administration bör ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen. Alla pensionärer måste dock vara säkra på att de snabbt och korrekt får sin pension beviljad och utbetalad. I avvaktan på att RFV utarbetar ett fungerande system för överföring av personuppgifter till utbetalare av tjänstepensioner som har behov av uppgifterna för samordning av sådana pensioner med socialförsäkringsförmåner anser vi att nuvarande ordning för pensionshantering skall fortsätta att gälla, dock under en begränsad tid, till slutet av år 2004. I motion Sf1 föreslås att Svenska kyrkans försäkringsförening skall med ges direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen.

Riksdagen bör som sin mening att ge regeringen till känna att regeringen bör återkomma med ett förslag som möjliggör att nuvarande ordning skall gälla för Svenska kyrkans försäkringsförening. I enlighet med vad vi ovan anfört anser vi att denna ordning bör vara tidsbegränsad t.o.m. utgången av år 2004.

2. Behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration (c)

av Birgitta Carlsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration med den ändringen att i 19 § första stycket orden "Statens pensionsverk och det för kommunerna och landstingen gemensamma organet för administration av personalpensioner" ersätts med "Statens pensionsverk, det för kommunerna och landstingen gemensamma organet för administration av personalpensioner och Svenska kyrkans försäkringsförening" samt tillkännager för regeringen vad som framförs i reservation nr 2. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sf1 och bifaller delvis proposition 2002/03:135.

Ställningstagande

Vid riksdagens beslut om nya relationer mellan staten och Svenska kyrkan 1999 fästes stor vikt vid tryggheten av de anställdas och de tidigare anställdas intjänade pensionsförmåner.

På initiativ av Svenska kyrkans församlingsförbund och i samverkan med Stiftelsen för rikskyrklig verksamhet och Kyrkofonden bildades 1999 Svenska kyrkans försäkringsförening, som är en försäkringsförening enligt lagen om understödsföreningar. Föreningen administrerar både äldre pensionsavtal och nu gällande pensionsavtal, vilket innebär att man på samma sätt som SPV och KPA Pension AB har behov av direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen, detta för att på ett effektivt och tryggt sätt fullgöra det uppdrag som gavs i samband med beslutet om relationsändringen. Inte minst för de enskilda är det av stor betydelse att erhålla korrekta förmåner enligt ingångna kollektivavtal.

Eftersom försäkringsföreningen anlitar SPV för att administrera ifrågakörande pensioner visar även detta att direktåtkomst av informationen är viktig och naturlig för både SPV och föreningen och att någon skillnad inte bör göras mellan de båda organen. Jag föreslår därför att Svenska kyrkans försäkringsförening på samma sätt som SPV och KPA Pension AB medges direktåtkomst för samordning av tjänstepensioner med socialförsäkringsförmåner och i enlighet härmed en ändring i 19 § första stycket lagen om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration.

Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om sådana lagändringar i övrigt som behövs för att anpassa lagstiftningen till det förhållandet att Svenska kyrkans försäkringsförening nu medges direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Särskilt yttrande

Behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration (m, c)

Anita Sidén (m), Birgitta Carlsson (c), Anna Lilliehöök (m) och Magdalena Andersson (m) anför:

Det är viktigt att nå målet, ett säkert integritetsskydd för alla. Därför skall den direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen som finns självklart tas bort snarast. Förslaget i propositionen är tyvärr inte det som slutgiltigt kommer att gälla, utan är en övergångslösning. Enligt vår uppfattning innebär denna övergångslösning större problem än behövt.

Att som nu föreslås, ha en övergångslösning med direktåtkomst endast för en part för kommunala bruttopensioner (här avses KPA), är heller inte godtagbart.

Alla pensionärer måste vara säkra på att de snabbt och korrekt får sin pension beviljad och utbetalad.

Bruttosamordnade tjänstepensioner beräknas idag med stöd av direktåtkomst till socialförsäkringsregister. Vi anser att i avvaktan på en utbyggnad av ett säkert system för överföring av personuppgifter till organ utanför socialförsäkringens administration, bör nuvarande hanteringsordning gälla.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2002/03:135 Behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration.

Följdmotion

2003/04:Sf1 av Birgitta Carlsson m.fl. (c, m, fp):

Riksdagen beslutar om sådan ändring av socialförsäkringsregisterlagen att Svenska kyrkans försäkringsförening får direktåtkomst till registret i enlighet med vad i motionen anføres.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

2 Förslag till lag om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde m.m.

1 § Denna lag tillämpas vid behandling av personuppgifter i verksamhet som gäller socialförsäkringsförmåner samt andra förmåner och ersättningar som enligt lag eller förordning eller särskilt beslut av regeringen handläggs av Riksförsäkringsverket, de allmänna försäkringskassorna eller Premiepensionsmyndigheten (socialförsäkringens administration).

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Bestämmelserna i 7–15, 24–25 och 28 §§ gäller i tillämpliga delar även uppgifter om avlidna personer.

2 § Sådan behandling av personuppgifter som är tillåten enligt denna lag får utföras även om den registrerade motsätter sig behandlingen.

3 § I fråga om behandling av personuppgifter inom ramen för den officiella statistiken finns särskilda bestämmelser i lagen (2001:99) om den officiella statistiken och i författningar som ansluter till den lagen.

4 § Den samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt i verksamhet som avses i 1 § utgör socialförsäkringsdatabasen.

Förhållandet till personuppgiftslagen

5 § Personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration, om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som meddelas med stöd av denna lag eller av personuppgiftslagen.

Personuppgiftsansvar

6 § En myndighet inom socialförsäkringens administration är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som den utför.

Ändamål för behandling av personuppgifter

7 § De allmänna försäkringskassorna, Premiepensionsmyndigheten och Riksförsäkringsverket får i sin verksamhet behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att

1. återsöka vägledande avgöranden,
2. tillgodose behov av underlag som krävs för att den registrerades eller annans rättigheter eller skyldigheter i fråga om förmåner och ersättningar som nämns i 1 § skall kunna bedömas eller fastställas,
3. informera om sådana förmåner och ersättningar som nämns i 1 §,
4. handlägga ärenden,
5. planera verksamhet samt genomföra resultatstyrning, resultatuppföljning, resultatredovisning, utvärdering och tillsyn av respektive verksamhet, eller
6. framställa statistik avseende verksamhet enligt 4 och 5.

Vid behandling för det ändamål som anges i första stycket 1 får inte uppgifter som direkt pekar ut den registrerade användas.

8 § Personuppgifter som behandlas för ändamål som anges i 7 § får också behandlas av de allmänna försäkringskassorna och Riksförsäkringsverket för tillhandahållande av information som behövs

1. som underlag för beslut om och kontroll av förmåner, ersättningar och andra stöd åt enskilda i den verksamhet som bedrivs av Centrala studiestödsnämnden och arbetslöshetskassorna,
2. för samordning av tjänstepensioner i den verksamhet som bedrivs av Statens pensionsverk och det för kommunerna och landstingen gemensamma organet för administration av personalpensioner, eller
3. för handläggning av ärenden hos Statens pensionsverk där regler om statens tjänstegrupplivförsäkring skall tillämpas.

De allmänna försäkringskassorna, Premiepensionsmyndigheten och Riksförsäkringsverket får även behandla personuppgifter som behandlas för ändamål som anges i 7 § för att tillhandahålla information utanför den egna myndigheten på grund av

1. sådan bestämmelse om skyldighet att lämna ut uppgifter till andra myndigheter som avses i 14 kap. 1 § andra meningen sekretesslagen (1980:100),
2. sådant medgivande att lämna ut uppgifter som följer av särskilda bestämmelser i lag eller förordning,
3. sådan skyldighet att lämna ut uppgifter som följer av gemenskapsrätten inom Europeiska unionen, eller
4. åtaganden i samarbetet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i avtal om social trygghet eller utgivande av sjukvårdsförmåner som Sverige ingått med andra stater.

9 § I fråga om behandling av personuppgifter för annat ändamål än vad som anges i 7 och 8 §§ gäller 9 § första stycket d och andra stycket personuppgiftslagen (1998:204).

Behandling av känsliga personuppgifter m.m.

10 § Känsliga personuppgifter som avses i 13 § personuppgiftslagen (1998:204) (*känsliga personuppgifter*) får behandlas om uppgifterna lämnats till en myndighet inom socialförsäkringens administration i ett ärende eller är nödvändiga för handläggning av ett ärende. Känsliga personuppgifter får vidare behandlas för något av de ändamål som anges i 7 § första stycket 1 eller 8 § om det är nödvändigt med hänsyn till ändamålet.

För något av de ändamål som anges i 7 § första stycket 2, 3, 5 och 6 får sådana känsliga personuppgifter behandlas som rör hälsa och som är nödvändiga med hänsyn till ändamålet.

Utöver vad som följer av första stycket första meningen och andra stycket får känsliga personuppgifter inte behandlas för de ändamål som anges i 7 § första stycket 2, 3, 5 och 6. Behandling för något av de ändamål som anges i 7 § första stycket 5 och 6 får inte ske i fråga om andra sådana känsliga personuppgifter än dem som behandlas eller har behandlats för något av de ändamål som anges i 7 § första stycket 2–4.

11 § Uppgifter om lagöverträdelser m.m. som avses i 21 § personuppgiftslagen (1998:204) får behandlas om uppgifterna lämnats till en myndighet inom socialförsäkringens administration i ett ärende eller är nödvändiga för handläggning av ett ärende. Uppgifter om lagöverträdelser m.m. som avses i 21 § personuppgiftslagen får behandlas för något av de ändamål som anges i 7 § första stycket 1 eller 8 § om det är nödvändigt med hänsyn till ändamålet.

För något av de ändamål som anges i 7 § första stycket 2, 3, 5 och 6 får sådana uppgifter om lagöverträdelser m.m. som avses i 21 § personuppgiftslagen behandlas som enligt 14 § får behandlas i socialförsäkringsdatabasen.

Utöver vad som följer av första stycket första meningen och andra stycket får sådana uppgifter inte behandlas för de ändamål som anges i 7 § första stycket 2, 3, 5 och 6. Behandling för något av de ändamål som anges i 7 § första stycket 5 och 6 får inte ske i fråga om andra sådana uppgifter om lagöverträdelser än dem som behandlas eller har behandlats för något av de ändamål som anges i 7 § första stycket 2–4.

12 § I 14 § finns särskilda bestämmelser om behandling i socialförsäkringsdatabasen av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelser m.m. som avses i 21 § personuppgiftslagen (1998:204).

Behandling av personuppgifter i socialförsäkringsdatabasen

13 § I socialförsäkringsdatabasen får endast sådana personuppgifter behandlas som avser personer som omfattas eller har omfattats av verksamhet enligt de ändamål som anges i 7 § eller personer om vilka uppgifter på annat sätt behövs för handläggningen av ett ärende.

14 § För de ändamål som anges i 7–9 §§ får, med beaktande av de begränsningar som följer av 7 och 13 §§, i socialförsäkringsdatabasen behandlas identifierings- och adressuppgifter.

Känsliga personuppgifter eller uppgifter om lagöverträdelse m.m. som avses i 21 § personuppgiftslagen (1998:204) får utöver vad som anges i 15 § behandlas i socialförsäkringsdatabasen bara om det särskilt anges i lag eller förordning. För sådan behandling gäller de begränsningar som följer av 10 och 11 §§. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ytterligare begränsningar för vilka uppgifter som får behandlas i socialförsäkringsdatabasen.

15 § Uppgifter i en handling som kommit in i ett ärende får behandlas i socialförsäkringsdatabasen även om de utgör känsliga personuppgifter eller uppgifter om lagöverträdelse m.m. som avses i 21 § personuppgiftslagen (1998:204). Sådana uppgifter i en handling som upprättats i ett ärende får behandlas i socialförsäkringsdatabasen, om uppgifterna är nödvändiga för ärendets handläggning.

Tilldelning av behörighet

16 § Behörighet för åtkomst till socialförsäkringsdatabasen skall inom socialförsäkringens administration tilldelas genom en särskild handling i enlighet med vad som föreskrivs av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

Behörighet för åtkomst till socialförsäkringsdatabasen skall begränsas till vad som behövs för att den enskilde skall kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Direktåtkomst

17 § Direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen är tillåten endast i den utsträckning som anges i lag eller förordning.

18 § De allmänna försäkringskassorna, Riksförsäkringsverket och Premiepensionsmyndigheten får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för de ändamål som anges i 7 och 8 §§. Sådan direktåtkomst skall vara förbehållen de personkategorier som på grund av sina arbetsuppgifter behöver tillgång till uppgifterna.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om direktåtkomst som avses i första stycket.

19 § Statens pensionsverk och det för kommunerna och landstingen gemensamma organet för administration av personalpensioner får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen för samordning av tjänstepensioner med socialförsäkringsförmåner.

Statens pensionsverk får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen för handläggning av ärenden där regler om statens tjänstegrupplivsförsäkring skall tillämpas.

Bestämmelserna i 16 § och 18 § första stycket andra meningen gäller också för pensionsverket och det gemensamma organet.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vilka uppgifter direktåtkomst enligt första och andra stycket får omfatta.

20 § Centrala studiestödsnämnden och arbetslöshetskassorna får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för ändamål som anges i 8 § första stycket 1.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka uppgifter direktåtkomst enligt första stycket får omfatta.

Utlämnande på medium för automatiserad behandling

21 § Personuppgifter i socialförsäkringsdatabasen som får lämnas ut till den registrerade får lämnas ut till denne på medium för automatiserad behandling. Personuppgifter i socialförsäkringsdatabasen får i övrigt lämnas ut på medium för automatiserad behandling endast om det behövs för något av de ändamål som anges i 8 §.

22 § Personuppgifter i socialförsäkringsdatabasen får lämnas ut på medium för automatiserad behandling för sammanställning av gemensam pensionsinformation om den registrerade uttryckligen samtyckt till utlämnandet.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får lämnas ut enligt första stycket.

23 § Personuppgifter som behövs för skadereglering får lämnas ut på medium för automatiserad behandling till organ som driver försäkringsrörelse om den registrerade uttryckligen samtyckt till utlämnandet.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får lämnas ut enligt första stycket.

Sökbegrepp

24 § Känsliga personuppgifter eller uppgifter om lagöverträdelser m.m. som avses i 21 § personuppgiftslagen (1998:204) får inte användas som sökbegrepp vid sökning i socialförsäkringsdatabasen.

Vid sökning som omfattar innehållet i fler än en handling i socialförsäkringsdatabasen som kommit in i ett ärende eller upprättats i ett ärende får endast ärendebeteckning eller beteckning på handling användas som sökbegrepp.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om begränsningar i övrigt för vilka sökbegrepp som får användas.

25 § Utan hinder av de begränsningar för sökning som anges i 24 § får personuppgifter som rör hälsa användas som urvalskriterium vid sammanställningar om regeringen har meddelat föreskrifter om det.

Överföring av personuppgifter till tredje land

26 § Överföring av personuppgifter till tredje land på grund av åtaganden i avtal om social trygghet som Sverige ingått med andra stater får ske utan hinder av 33 § personuppgiftslagen (1998:204).

Information

27 § Personuppgifter i handlingar som kommit in i ett ärende eller upprättats i ett ärende behöver inte tas med i information enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) om den registrerade tagit del av handlingens innehåll. Av informationen skall det dock framgå vilka sådana handlingar som behandlas. Om den registrerade begär information om uppgifter i en sådan handling och anger vilken handling som avses, skall dock informationen omfatta dessa uppgifter, om inte annat följer av bestämmelser om sekretess. I sistnämnda fall skall begränsningen i 26 § personuppgiftslagen om att information bara behöver lämnas gratis en gång per kalenderår gälla varje handling för sig.

Gallring

28 § Personuppgifter som behandlas automatiserat skall gallras när de inte längre är nödvändiga för de ändamål som anges i 7 §.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får dock meddela föreskrifter om att personuppgifter får bevaras för historiska, statistiska och vetenskapliga ändamål.

Avgifter

29 § Avgifter får tas ut för utlämnande av uppgifter och handlingar från socialförsäkringsdatabasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

Rätten att ta ut avgifter enligt första stycket får inte innebära inskränkning i rätten att ta del av och mot fastställd avgift få kopia eller utskrift av en allmän handling enligt tryckfrihetsförordningen.

Rättelse och skadestånd

30 § Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till denna lag.

Kontrollverksamhet

31 § De allmänna försäkringskassorna, Riksförsäkringsverket och Premiepensionsmyndigheten skall genom särskilda åtgärder kontrollera efterlevnaden av denna lag enligt vad som föreskrivs av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

Tystnadsplikt

32 § Den som genom sin befattning med personuppgifter som inhämtats från socialförsäkringsdatabasen till det för kommunerna och landstingen gemensamma organet för administration av personalpensioner får kännedom om uppgifter om enskildas ekonomiska och personliga förhållanden får inte obehörigen röja dessa uppgifter.

Överklagande

33 § En myndighets beslut om rättelse eller om avslag på ansökan om information enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2003, då socialförsäkringsregisterlagen (1997:934) upphör att gälla.

2. Bestämmelserna i denna lag skall inte tillämpas före den 1 oktober 2007 i fråga om sådan manuell behandling av personuppgifter som påbörjats före den 24 oktober 1998 eller manuell behandling av personuppgifter som utförs för ett visst ändamål om manuell behandling för ändamålet påbörjats före den 24 oktober 1998.

3. Den nya lagens bestämmelse om skadestånd skall tillämpas endast om den omständighet som ett yrkande om skadestånd grundas på har inträffat efter det att den nya lagen har trätt i kraft. I annat fall tillämpas de äldre bestämmelserna.